

Muharrem Demirok: Invigningstal på kommundagarna 2023

Talare

Muharrem Demirok
Partiledare

Datum

3 februari 2023

Plats

Helsingborg

Nu står jag här framför er. Jag är fylld av förväntan, det pirrar i magen och mitt hjärta dunkar snabbt. Våldigt snabbt. Igår fick jag det finaste uppdrag jag kan tänka mig. Det är faktiskt fortfarande svårt att sätta ord på känslorna. Jag gjorde ett försök igår, och det är nog ordet överväldigad som dröjt sig kvar och som kanske bäst beskriver det jag känner. Tillsammans står vi nu inför en ny tid. Det är vi som är det nya kapitlet i Centerpartiets historia. Vi som ska ta stafettpinnen vidare. Och jag vet att när centerrörelsen väl bestämt sig, när vår kraft kommer samman, då kan vi uträtta stordåd. Den längtan efter frihet, vårt fokus på att hitta lösningar och det sunda förnuft som väglett centerpartister sedan partiet grundades för över 100 år sedan, det är ett arv som vi alla bär med stolthet och som vi kommer fortsätta vårda. Arvet från Thorbjörn Fälldins tid. Han som kämpade mot orättvisor, för att hela landet skulle med. Han som höll gränsen. Vi bär det vidare från Karin Söders dagar. Hennes sociala ansvarstagande med hela världen. Hon som alltid hade barnens bästa för ögonen. Från Olof Johansson. Han som satte miljön och klimatet främst. Som tog tuffa beslut när så krävdes i 90-talets svåra ekonomiska kris. Arvet från Maud Olofsson. Hennes orubbliga tro på varje människas egen förmåga. Hur du alltid markerade mot socialdemokraternas vilja att stänga gränserna och höja skatterna. Annie Lööf. Din enastående förmåga att få saker gjorda. För klimatet, landsbygden och företagen. Ditt vrål satte våldet mot kvinnor på den politiska agendan. Och när andra vek ner sig så höll du gränsen mot Sverigedemokraterna. Det är ingen slump att du fick ett armband format som en ryggrad i present när du slutade. Tack. Tack till alla er som gått före! Jag vet hur vi alla sliter. Att engagemanget är så stort och viljan att göra skillnad så stark. Och varje insats räknas och spelar roll. Vi gör detta tillsammans. För vet ni vad? Precis som rötterna är det viktigaste på trädet, så är gräsrotterna det viktigaste i ett politiskt parti. När jag rest runt i landet så möter jag ett taggat parti. Vi vill ha revansch, vi vill kavla upp ärmarna och börja jobba. Det gör mig oerhört glad. Jag säger inte att det kommer vara enkelt, eller att vägen kommer

att vara spikrak. Men jag tror på oss. Jag tror på våra idéer och jag vet att vi behövs. Jag och hela den nya partiledningen kommer göra allt vi kan för Centerpartiet. Och jag känner av hela mitt hjärta att detta är en resa vi kommer att göra tillsammans. Vi har mycket att göra. Vi ska ta fram ny politik. Vässa vår organisation. Vara en kraftfull opposition mot den högerkonservativa regeringen. Visa att det finns en annan väg än klåfingrig socialism. Vi ska visa att förändring är möjlig. Och mitt i allt detta, i denna nya och omvälvande situation jag befinner mig, kan inte låta bli att tänka: tänk om jag hade kunnat berätta för mitt 17-åriga jag att dessa dagar skulle komma. Säg: en dag kommer du stå på en stor scen framför hundratals människor. Människor som du tror på och som tror på dig. Tänk om jag kunde sagt: Tro på dig själv. En dag kommer du få vara med och förändra världen. Jag undrar om 17-åriga Murre hade trott mig. Jag vet att min bakgrund sticker ut. Det förvånade nog ingen att höger trollen på Twitter hade julafton när en sekulär muslim vars pappa kommer från Turkiet föreslogs leda hela Centerpartiet. Men frågorna kring min bakgrund och mina medborgarskap har varit många senaste tiden. De har faktiskt krupit under skinnet på mig. Ifrågasättandet av min bakgrund och därmed mina intentioner. Ni har hört om min bakgrund. Ni vet min historia. Sverige behövde arbetskraft och min pappa behövde arbete. Han lämnade därför sitt hemland, ryckte upp sina rötter, och gav sig av för att försöka skapa en bättre framtid än den som var möjlig i Turkiet. Han fattade svåra beslut, och hans beslut ledde fram till att jag fick andra förutsättningar, till att jag kunde gå på universitetet, som den första i min familj. Det ledde fram till att jag står här idag. Ni vet att allt det som mina föräldrar var stolta över, det höll jag på att förstöra. Jag var nära att kasta bort hela min framtid. Som om det inte betydde något, när den egentligen betydde allting. Men jag vaknade upp. Ni vet vem jag är. Men vet ni vad? Det viktiga är inte min resa. Det viktiga är att förändring är möjlig. Om det så bara sitter en ung människa där ute som ser mig och har tagit del av min historia. Om det så bara finns någon förälder som kan känna mer hopp. Om så bara en person tittar på mig och känner att förändring är möjlig även för hen. Då är det värt allt. Precis allt. Nu i efterhand kan det kännas som livet innan pandemin var något av en skyddad verkstad. Att samhällen skulle stängas ned kändes otänkbart. På det stora hela kände vi oss trygga. Vi fick det bättre och bättre ekonomiskt. Putins annektering av Krim visade att han var beredd att ta till våld, men en storskalig invasion kändes ändå långt borta. Men det finns ett före och ett efter 24 februari 2022. Nu fortsätter bomberna falla över barn i ukrainska städer. Familjer splittras och människor dör. Europa befinner sig i ett mycket allvarligt säkerhetsläge, så pass att vi kan tala om att vi har en hotbild

hängande över oss. Det är något vi inte har upplevt sedan kalla krigets dagar. Regeringen måste lyckas göra Sverige till fullvärdiga medlemmar av Nato. De får inte misslyckas. Och vi ska göra allt för att hjälpa till. För det handlar inte om partier, det handlar om Sveriges säkerhet. Klimatförändringarna gör sig påmind med förnyad styrka. Vi upplever dem, påverkas av dem. Situationen på Afrikas horn går bara att likställa med en oerhörd katastrof. Den brända jorden visar hur stor nöden är. 26 miljoner människor är i akut behov av mat och hjälp. För dem är torkan och svälten fullständigt obarmhärtig. I Sverige har tryggheten gått förlorad för många. Skjutningarna, sprängdåden och det dödliga våldet har fortsatt. Det talas om barnsoldater som har ett enormt våldskapital. Polisen staplar övertidstimmar på övertidstimmar. Familjer bär tunga bördor när vardagskostnaderna ökar. Elräkningarna i december och januari har varit svåra att betala. Matkassen prislapp likaså. Vi pratar om vad ett paket smör kostar vid middagsborden. Räntorna stiger när inflationen skenar. Och småföretag går på knäna. Det är ett tufft läge i världen och i Sverige. Det är också tufft läge för Centerpartiet. Det är inget att hymla om. Valresultatet var inte det vi önskade, våra tillbakagångar på landsbygden är fortfarande smärtsamma att tänka på. Vi tappade i många starka fästen och det känns ärligt talat som en tagg i bröstet. Vi har för lågt förtroende i de frågor väljarna prioriterar högt. Allt detta vet vi, och det gör att vi måste tänka nytt och att vi måste förändra oss. Jag har därför fyra prioriteringar som kommer att vägleda mig som partiledare. Ett. Centerpartiet är ett parti för hela landet, punkt slut. Vi ska vinna och återvinna människors förtroende i hela Sverige. Två. Vi ska skapa trygghet. Gängen ska möta stenhårt motstånd och unga erbjudas en annan väg än våld och kriminalitet. Tre. Vi ska driva på klimatomställningen och åter förtjäna väljarnas förtroende i klimatfrågan. Fyra. Vi ska förändra svensk skola och utbildningspolitik. Varje elev ska få den hjälp hen behöver och människor kunna lita på att alla skolor är bra skolor. Fyra områden, fyra uppgifter för oss att ta tag i. Vi måste förändra oss för att kunna ta nya steg framåt. Och jag vet att vi kommer att lösa det, tillsammans! Det var Centerpartiets ständiga prat om hela landet som tilltalade mig. Eftersom hela landet inkluderar såväl landsbygd som förort. Såväl glesbygd som tätort. Såväl land som stad. Då fanns det ett parti som inkluderade mig, som inte bara förstod min situation utan också ville göra något åt den. Visserligen växte jag upp på en gård, men det var Vårby gård och där i förorten är det fortfarande mer betong än vidsträckta åkrar och böljande ängar. Dock finns det likheter mellan förort och landsbygd. Det utanförskap jag kände i förorten, det känner nog många som bor där än idag. Jag skulle sammanfatta det med att hela tiden få kämpa för saker som andra kan ta för

givet. Den frustrationen går igen även på landsbygden. På landsbygden härjar stöldligorna, slangar diesel, stjäla värdesaker och gör inbrott. I förorten finns moralpoliserna, där sprider gängen skräck och där sker många nyrekryteringar. Polisen gör sitt bästa men räcker inte till. De har för mycket att göra, och för stora områden att täcka. Skolor på så väl landsbygd som i förort har svårt med behöriga lärare. Det påverkar möjligheten till undervisning för barnen som bor där. Det påverkar kunskapsnivån negativt. Orättvisorna finns där. Men tyvärr är regeringens löftessvek mot landsbygden redan omfattande. Det var snack i valrörelsen, men blev sedan ingen verkstad. Pratet om hjärtlandet visade sig verkligen bara vara en importerad Trump-slogan. För vad som verkligen får hjärtlandet att pumpa och slå är jobben. Men där lyser satsningarna med sin frånvaro. Istället höjs skatterna på att anställa och en våt filt läggs över satsningar på biobränsle. Faktum är att Kd:s egen politik riskerar att ge hjärtlandet en infarkt. Och Ebba Busch kan försöka snacka bort det bäst hon vill, eller syssla med alternativ historiebeteckning. Men elstödet kom inte till hushållen ”i god tid innan jul” som utlovades. Löftet om att sänka priset med 10 spänn vid pump har inte heller infriats. ”Verkligheten kom och spökade”, för att använda några redan bevingade ord. Rättvisa för hela landet, för alla människor oavsett vart de bor är en grundbult för Centerpartiet. Och därför är vårt uppdrag med att återvinna förtroende i hela landet så viktigt. Det måste finnas bra skolor, bra vägar, fler poliser, vårdcentraler och möjlighet att försörja sig själv, bli anställd eller starta företag i hela landet. Och samtidigt får vi aldrig glömma att det finns det så mycket kraft, så mycket engagemang, så mycket ”kan själv”. Så många företagsamma människor överallt. Så mycket värme. Tillsammans med grannar och vänner ordas fritidsaktiviteter. Bingopromenader i elljusspåret, fester på högtider. Föreningslivet är ofta starkt och blomstrande. Människor hittar ofta lösningar, om vi bara tillåter det. Men så länge orättvisorna finns kvar. Då ska vi fortsätta vara hela landets röst i riksdagen, i regioner och kommuner. För när det verkligen gäller, när det kommer till kritan, då finns det bara ett parti som alltid prioriterar rättvisa för människor i hela Sverige. Centerpartiet. När det kommer till tryggheten tänkte jag bli ganska personlig. På 90-talet fanns det platser och hela stadsdelar där jag och mina vänner inte kände oss trygga. Det är något som påverkar mig än idag på ett väldigt konkret sätt. Det är en ganska okänd plats, men ute i Mälaren, bara några meter från tunnelbanan i Gamla stan i Stockholm fanns en helikopterplatta. Plattan nådde man via en meterbred betongväg, platsen var omgiven av stängsel som med tiden rostade. Men jag går fortfarande inte av åt det hållet när jag åker tunnelbana. Trots att plattan inte är kvar. Jag tittar inte ut över vattnet när tågvarnen rasslar förbi några meter

ovanför. Kroppen säger bara nej. Pulsen stiger med flera slag. På 80 och 90-talen var det nämligen en plats där skinnskallarna hängde. Det var därifrån de spred sitt hat. Liknande platser fanns på flera andra städer i Sverige på den tiden. Skinnskallarna vann då mark, inte minst på platser som Eskilstuna, Trollhättan, Karlskrona, Kungälv och Klippan för att ta några exempel. Och det var allvarligt. Människor fick sätta livet till när de stod upp mot nazisterna. Till följd av målmedvetet arbete lyckades polisen trycka tillbaka den våg av nazism och rasism som drog över Sverige på 90-talet. Men de finns kvar, även om vissa bytt om till kostym. Högerextrema krafter vinner återigen mark. Det skrämmer mig. För när otrygghet tar sig in hos människor. Då påverkar det den enskilda enormt mycket, det påverkar hela samhället. Vi upplever nu en otroligt omfattande våldsvåg i flera svenska städer. Det är en skrämmande utveckling. Skrämmande att se hålen från förlupna kulor på lekplatser. Skrämmande att våldskapitalet hos gängen är så stor och människolivets värde så litet. Varje år mördas kvinnor av en man de haft en nära relation med. Unga tjejer vågar inte gå ut själva, de är rädda för att bli antastade eller utnyttjade. Tonårsbarn är rädda för att rånas, bli fråntagen sin jacka eller telefon. Här har vi i Centerpartiet en hemläxa att göra. Vi måste ta trygghetsfrågorna på större allvar. Inte minst det förebyggande arbetet, det som behövs för att på riktigt komma åt gängen, stöldligorna, hedersförtrycket och mäns våld mot kvinnor. Och när vi nu står inför en ny situation, när unga människor använder automatvapen. När gängen ändrat sina metoder, då måste samhällets svar också ändras. Vi måste se till att det hänsynslösa våldet möts av rättmätiga, kännbara konsekvenser. Jag vet hur det här våldet ser ut. Det sker även i min hemkommun. Tillsammans med fältassistenter har jag mött föräldrar till barn som mördats. Att sitta och samtala med dem, besöka platsen där deras 16-åriga barn dött på grund av en gängkonflikt och se hur havet av blommor bara växer och växer. Det är helt fruktansvärt. För deras skull, och för samhällets skull, måste våldet upphöra. Jag har mött mammor som säger: Vi kom till Linköping för att vi trodde på en bättre framtid, men det vi fick var en mördad son. Vad ska vi göra? Vad ska vi göra för att samma sak inte händer med hans lillebror? Under allt för många år har frågan om trygghet behandlats styvmoderligt. Socialdemokraterna har inte lyckats stoppa våldet, de har inte tagit varningssignalerna på tillräckligt stort allvar. Nu är det upp till bevis för den nya regeringen. De måste leva upp till sina högt ställda löften om att stoppa våldet, skjutningarna och det hänsynslösa mördandet. För oss är det självklart att utredningar inte ska behöva stoppas upp för att Nationellt forensiskt centrum inte har tillräckligt med resurser. Självklart måste fler poliser vilja stanna kvar i yrket. Självklart är vi beredda att stå bakom

fler straffskärpningar och fortsätta satsa på hela rättskedjan. Vi ska aldrig någonsin dalta med grova brottslingar. Aldrig någonsin låta dem definiera vilket land Sverige är eller ska vara. Sverige ska vara ett tryggt land. För alla. Att känna trygghet är ett grundläggande behov. Lika grundläggande är att ha en planet att leva på. För ett par veckor sedan lossnade ett isberg stort som Gotland från Arktis. Glaciären bakom isberget kallas Domedagsglaciären. Den har fått det namnet eftersom den snabbt kan kollapsa och då påverka havsnivåerna rejält. Och när de stiger finns det ingenting vi kan göra åt det. Så här ser det ut. Det är en del av verkligheten som vi måste förhålla oss till. Sverige är inte förskonat från klimatförändringarna nu och kommer inte heller vara förskonat i framtiden. Det brukar heta att efter regn kommer solsken. Men med klimatförändringarna så kommer det sannolikt bara mer regn, vi kommer få kraftigare skyfall och fler översvämningar. I hela landet. Fler översvämningar, men också torka och vattenbrist i södra Sverige. Hur motsägelsefullt det än kan låta. Och det räcker som bekant inte med viljestyrka för att få regn att upphöra eller börja. Med ett förändrat klimat står vi som samhälle inför både stora förändringar och stora problem. Sådana som världen redan möter. Jag säger inte detta för att skrämmas. Utan för att varningssignalerna vi fått under ganska många år är oerhört starka. Och oerhört tydliga. Så tydliga att det inte borde gå att med gott samvete föra en politik som ökar utsläppen. Men tyvärr är det precis vad regeringen gör. Sverigedemokraternas klimatförnekare är de som styr klimatpolitiken och jag är rädd att deras nonchalans kommer stå oss alla dyrt. Även om man inte tror på det världens samlade klimatforskare kommit fram till, om man tänker att bara hälften av det forskarna säger är sant så borde det vara mycket nog. Vi kan liksom inte hoppas att de alla tar fel. Att Grönlands och Väst Antarktis stora isar trots allt inte smälter av ett varmare klimat. Att permafrosten inte tinar. Att viktiga havsströmmar som golfströmmen inte stannar av när balansen i haven rubbas och gör så att vi i stora delar av Sverige får vintrar med minus 50 grader. Det är vi som lever nu som har möjlighet att påverka och vända utvecklingen. Det är vi som ska göra det. Ingen annan. Det är vi som har maktpositioner som måste lyssna på forskningen. Och agera därefter. Vi måste sätta en skarp klimatbudget. Helt enkelt räkna ut hur mycket vi har råd att släppa ut varje år. Och koppla det till en plan för hur vi ska kunna hålla den budgeten. Vi måste säga ja till alla de projekt med havsbaserad vindkraft som regeringen stoppar. Och satsa mer på miljöteknik. Vi behöver en ny energiöverenskommelse som håller över tid. Då krävs det att fler än Tidöpartierna deltar. Annars får vi inte till den långsiktighet och stabila spelregler som företagen behöver för att våga satsa. Då får vi inte till de

investeringar som krävs. Ulf Kristersson frågade för någon vecka sedan om vi kunde göra upp om energi och försvaret. Och här kommer ett av mina första besked som partiledare: Jag väntar på en inbjudan från statsministerns kansli. Jag kommer göra vad jag kan för att lotsa Sverige in i Nato. Vi är beredda att sluta en ny energiöverenskommelse. Skicka en inbjudan så kommer Centerpartiet. Vi är konstruktiva och vill hitta lösningar för Sveriges bästa. Övriga oppositionspartier måste också få möjlighet att vara med. Och det handlar inte om att vi andra ska köpa regeringens politik. Det handlar om att kompromissa, om att ge och ta. Regeringen måste vakna upp ur sin dvala och börja leverera resultat. Klimatförändringarna är här. Det händer nu. Vi måste ställa om. Nu. Det område jag sparar till sist att prata om är skolan. Låt mig för det första slå fast att det finns väldigt mycket inom svensk skola som är bra. Varje dag sker fantastiska saker där. Lärare som får barn att växa genom att lära dem nya saker. Nyfikenhet, samtal och kreativitet som flödar. Låt mig också poängtera det som egentligen borde vara självklart. Det är inte vänster att tro på en bra skola. Socialdemokrater vet inte alltid bäst. De har inte monopol på välfärdsfrågor. Med detta sagt, så har vi problem med skolan som vi måste ta tag i. Fortfarande klarar inte var sjunde elev grundskolan med godkända betyg och var fjärde elev lämnar gymnasiet utan examen. Skillnaderna mellan skolor i olika kommuner har vuxit. I både bruksorter och förorter innebär det att barn inte lär sig tillräckligt mycket. Så kan vi inte ha det. Det finns skolor som aldrig borde ha fått starta, huvudmän som var ute efter snabba pengar i stället för att ge barn en bra utbildning. Centerpartiet har möjligheten kan förändra detta. Vi kan förändra svensk skola och utbildningspolitik. Den möjligheten vill jag att vi ska ta. Jag accepterar inte att barn ska få med sig olika mycket kunskap, eller inte samma stöd, beroende på var i landet de råkar bo. Det är djupt orättvist. För allting börjar med skolan. Igår beskrev jag hur en ny skolpeng bör fungera. Den måste förändras så att kommunala skolor och landsbygdsskolor får en större peng. Pengarna ska läggas där de kan göra mest skillnad. Så att de som tar störst ansvar också får mest betalt. Vi är beredda att göra upp om skolans finansiering. Anledningen är för mig självklar. Vi måste få till rättvisa, studiero och kvalitet i skolan. Att vi har stått på fel plats när det kommer till skolan har påverkat lärare och elever, det har hindrat människor från att rösta på oss. Det är dags att göra om och göra rätt. Vi ska ta fram ny skolpolitik. Vi ska stå på rätt plats i skolfrågan. Redan nästa vecka börjar jobbet med att ta fram nya skolförslag. Men om målet är att vi ska stå på rätt plats när det kommer till skolpolitiken. Så står vi redan på rätt plats när det kommer till synen på våra medmänniskor. Orden om medmänsklighet och inkludering slår an särskilda

strängar hos oss centerpartister. När vi lyfter frågor om allas lika rätt och värde är det inte bara fluff och fina ord. Det är på riktigt. När Migrationsministern pratar om att rätt invandrare ska komma till Sverige då kommer vi att protestera. Denna vilja från regeringens sida, att vika sig dubbel för att blidka Sverigedemokraterna, den är smått otrolig. Det är som att regeringen inte förstår att de pratar om människor. Människor med känslor, med familjer, med erfarenheter. Som varit små, lärt sig cykla och gå. Det verkar snarare vara någon sorts tävling i att vara tuffast mot människor med utländsk bakgrund. Att vilja misstänkliggöra och skapa oro. När etablerade politiker pratar om rätt och fel människor då påverkar det barnet med utländsk bakgrund. Då minskar tilliten. Då säger vi att det är okej att prata om människor på det sättet. Att det är vi mot dem. Då blir Ulf Kristerssons prat om att samla, att vara hela Sveriges statsminister bara tomma ord. Vi kunde alla ta del av Migrationsverkets vittnesmål om hur det blev nedringda av oroliga människor som hört att deras permanenta uppehållstillstånd skulle omvandlas till ett tillfälligt. Det är människor som bott i Sverige i tiotals år som ställde sig frågan: Kommer jag att utvisas? Även om deras liv är här. Även om de betalat skatt och bidragit till samhället. Det handlar alltså inte om kriminella som inte har i Sverige att göra, utan om vanliga hederliga människor som alltså behövde ställa sig frågan: Ska jag utvisas? Det är faktiskt anmärkningsvärt. Det Sverige vi vill se styrs inte av bakåtsträvande nationalister. Eller socialister som vill begränsa människors frihet och tror att staten alltid vet bäst. Vårt Sverige gör inte skillnad på människor. När främlingsfientliga krafter flyttar fram sina positioner behövs det motstånd. Och vi i Centerpartiet står för en annan väg framåt. Vi är ett grönt, borgerligt, liberalt parti. Som tror på den enskilda människans inneboende kraft. Som tror på frihet, öppenhet och tolerans. Som står stadigt i våra värderingar. Som tror på att förändring är möjlig. Vi behövs och tillsammans är vi redo att göra Sverige till ett bättre land. Nu mina vänner, nu åker vi! Tack för att ni lyssnat!

Taggar

2020-tal, 2023, Centerpartiet, Invigningstal, Man, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/muharrem-demirok-invigningstal-pa-kommundagarna-2023>